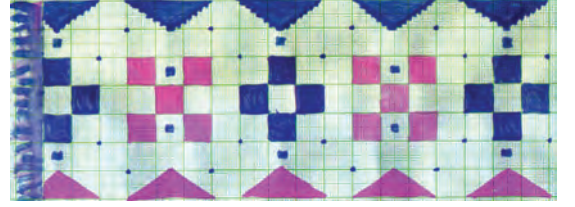
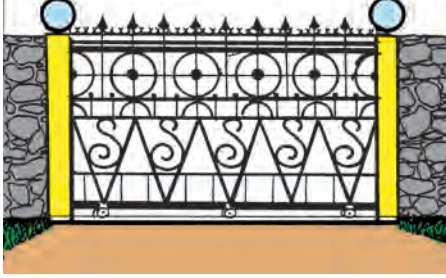

१६. आकृतिबंध

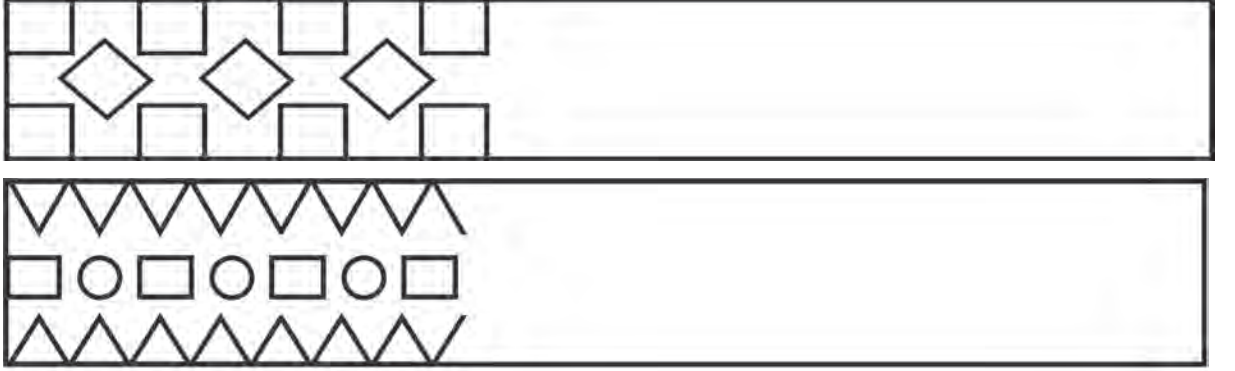
भौमितिक आकारांचा आकृतिबंध

- ◆ खालील नक्षींचे निरीक्षण करा. भौमितिक आकारांचा आकृतिबंध पाहा.

स्वाध्याय

- खालील आकृतिबंध पूर्ण करा.

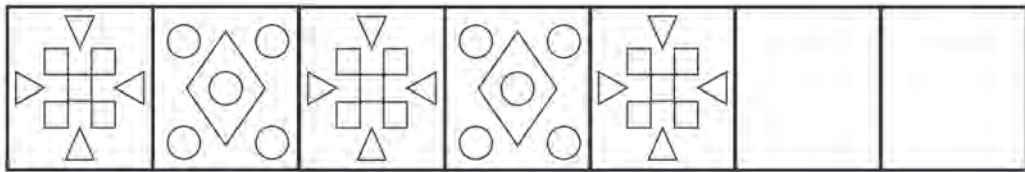

- ◆ खाली मुक्तहस्त आकृत्यांच्या साहाय्याने तयार केलेल्या आकृतिबंधाचे निरीक्षण करा.

स्वाध्याय

- कोणतेही भौमितिक आकार एकापुढे एक ठेवून एक आकृतिबंध तयार करा.
- विविध मुक्तहस्त आकृत्यांच्या साहाय्याने वेगवेगळे आकृतिबंध तयार करा.
- खालील आकृतिबंध पूर्ण करा.

- वरील आकृतिबंधातील भौमितिक आकारांचा उपयोग करून तुम्ही एखादी नक्षी तयार करा.

गुणाकारातील आकृतिबंध

९
१८
२७
३६
४५
५४
६३
७२
८१
९०

९ चा पाढा पाहा.

या पाढ्यातील एककस्थानी येणारे अंक क्रमाने पाहा. त्यांतील आकृतिबंध शोधा.

याच पाढ्यातील दशकस्थानी येणारे अंक क्रमाने पाहा. त्यांतील आकृतिबंध शोधा.

स्वाध्याय

१. ५ चा पाढा पाहा.

५, १०, १५, २०, २५, ३०, ३५, ४०, ४५, ५०, ५५, ६०, ६५, ७०, ७५, ... या पाढ्यातील एककस्थानच्या अंकातील आकृतिबंध शोधा. या पाढ्यातील दशकस्थानच्या अंकांतही आकृतिबंध आहे का ?

२. १० चा पाढा लिहा.

या पाढ्यातील एककस्थानचे अंक पाहा. त्यांत कोणता आकृतिबंध आहे ?

३. २ चा पाढा $२ \times १५ = ३०$ पर्यंत लिहा.

नंतर $२ \times १ = २$ पासून $२ \times १५ = ३०$ पर्यंतच्या संख्यांमधील एककस्थानचे अंक पाहा. त्यांतील आकृतिबंध शोधा.

४. खालील गुणाकार पूर्ण करा व गुणाकारांमध्ये असणारा आकृतिबंध शोधा.

$$६ \times १० = ६०$$

$$७ \times १० = ७०$$

$$६ \times १०० = ६००$$

$$७ \times १०० = ७००$$

$$६ \times १००० =$$

$$७ \times १००० =$$

$$६ \times १०,००० =$$

$$७ \times १०,००० =$$

५. ३७ ला क्रमाने ३, ६, ९,, २७ या संख्यांनी गुणा. गुणाकारांतील आकृतिबंध पाहा.

उपक्रम : विविध भौमितिक आकार वापरून आकृतिबंध तयार करा.

वेगवेगळ्या कापडांवरील नक्षी पाहून त्यातील आकृतिबंध ओळखून वेगळी नक्षी तयार करा.

भेंडीचा आडवा काप रंगात बुडवून त्याच्या ठशाची नक्षी तयार करा.

पारिभाषिक शब्द सूची

	गणिती शब्द	इंग्रजी प्रतिशब्द	उच्चार
1	अंक	Digit	डिजिट्
2	अडीच	Two and a half	टू अँड् अ हाफ्
3	अपूर्णांक	Fractions	फ्रॅक्शनस्
4	अर्धा	Half	हाफ्
5	आकारमान	Volume	व्हॉल्यूम्
6	आकृतिबंध	Pattern	पॅटर्न्
7	आकृत्या	Figures	फिगर्स्
8	आयत	Rectangle	रेक्टॅंगल्
9	उतरता क्रम	Descending order	डिसेंडिंग् ऑर्डर्
10	एकक	Unit	युनिट्
11	कड	Edge	एज्
12	काटकोन	Right angle	राईट् अँगल्
13	कालमापन	Measuring time	मेझरिंग् टाइम्
14	कोन	Angle	अँगल्
15	कोपरे	Corners	कॉर्नरस्
16	क्षेत्रफळ	Area	एरिया
17	गुणणे	Multiply	मल्टिप्लाय्
18	गुणाकार (क्रिया) गुणाकार (उत्तर)	Multiplication Product	मल्टिप्लिकेशन प्रॉडक्ट्
19	घडण	Net	नेट्
20	चढता क्रम	Ascending order	असेंडिंग् ऑर्डर्
21	चित्रालेख	Pictograph	पिक्टोग्राफ्
22	चौरस	Square	स्क्वेअर्
23	जीवा	Chord	कॉर्ड्

पारिभाषिक शब्द सूची

	गणिती शब्द	इंग्रजी प्रतिशब्द	उच्चार
24	तास	Hour	आवर्
25	तुलना	Comparison	कंपॅरिझन्
26	त्रिकोण	Triangle	ट्रायअँगल्
27	त्रिज्या	Radius	रेडियस्
28	दशक	Ten	टेन्
29	दीड दीड वाजला	One and a half Half past one	वन् अँड अ हाफ् हाफ् पास्ट वन्
30	धारकता	Capacity	कपॅसिटि
31	नाणी	Coins	कॉइन्स्
32	परिमिती	Perimeter	पेरिमीटर्
33	पाव	Quarter	क्वार्टर्
34	पाव तास	Quarter of an hour	क्वार्टर् ऑव्ह् अँन् अवर्
35	पावणेदोन	A quarter to two	अ क्वार्टर् टु टू
36	पूर्णांकयुक्त अपूर्णांक	Mixed fraction	मिक्सड् फ्रॅक्शन्
37	पृष्ठभाग	Surface	सरफेस्
38	प्रतीके	Symbols	सिंबल्स्
39	बाकी	Remainder	रिमेइन्डर्
40	बाजू	Side	साईड्
41	बेरीज (क्रिया) बेरीज (उत्तर)	Addition Sum	अँडिशन सम्
42	भागणे	Divide	डिव्हाइड्
43	भागाकार (क्रिया) भागाकार (उत्तर)	Division Quotient	डिव्हिजन् कोशंट्

पारिभाषिक शब्द सूची

	गणिती शब्द	इंग्रजी प्रतिशब्द	उच्चार
44	भाजक	Divisor	डिव्हायझर्
45	भाज्य	Dividend	डिव्हिडंड्
46	भौमितिक	Geometrical	जिऑमेट्रीकल्
47	मापन	Measurement	मेझरमेंट्
48	मोड	Change	चेंज्
49	लघुकोन	Acute angle	अक्यूट अँगल्
50	लांबी	Length	लेन्थ्
51	वजाबाकी	Subtraction	सबट्रॅक्शन्
52	वर्तुळ	Circle	सर्कल्
53	वर्तुळकेंद्र	Centre	सेंटर्
54	विशालकोन	Obtuse angle	अबट्यूस् अँगल्
55	विषमसंख्या	Odd numbers	ऑड् नंबर्स
56	विस्तारित रूप	Extended form	एक्स्टेंडेड् फॉर्म्
57	वेळ	Time	टाईम्
58	व्यास	Diameter	डायमीटर्
59	शतक	Hundred	हन्ड्रेड्
60	शिरोबिंदू	Vertex	व्हर्टेक्स्
61	शून्य	Zero	झीऽरो
62	शून्येतर	Non zero	नॉन् झीऽरो
63	संख्या	Number	नंबर्
64	संख्याचिन्ह	Numeral	न्यूमरल्
65	समसंख्या	Even number	ईव्हन् नंबर्

पारिभाषिक शब्द सूची

	गणिती शब्द	इंग्रजी प्रतिशब्द	उच्चार
66	सव्वा वाजला	Quarter past one	क्वार्टर् पास्ट वन्
67	सव्वातीन	Quarter past three	क्वार्टर् पास्ट थ्री
68	सव्वादोन	Quarter past two	क्वार्टर् पास्ट टू
69	साडेचार	Half past four	हाफ् पास्ट फोऽर्
70	हजार	Thousand	थाउझंड्
71	हातच्याची बेरीज	Addition with carrying	अॅडिशन विथ् कैरिंग्
72	हातच्याची वजाबाकी	Subtraction by borrowing	सबट्रॅक्शन बाय् बॉरोइंग्

किशोर

किशोर

किशोरची वर्गणी भरा आता ऑनलाइन! वार्षिक वर्गणी ८० रुपये (दिवाळी अंकासह)

पुढील वेबसाईटला भेट द्या. www.kishor.ebalbharati.in

महाराष्ट्रातील
मुलांचे सर्वात
लोकप्रिय मासिक

किशोर: ज्ञान आणि मनोरंजनाचा
अद्भुत खजिना
बालभारतीचे प्रकाशन
४८ वर्षांची
अविरत परंपरा

संपर्क : ०२०-२५७१६२४४

ebalbharati

पाठ्यपुस्तक मंडळ, बालभारती मार्फत इयत्ता १ ली ते १२ वी
ई-लर्निंग साहित्य (Audio-Visual) उपलब्ध...

- शेजारील Q.R.Code स्कॅन करून ई-लर्निंग साहित्य मागणीसाठी नोंदणी करा.
- Google play store वरून ebalbharati app डाऊनलोड करून ई लर्निंग साहित्यासाठी मागणी नोंदवा.

www.ebalbharati.in, www.balbharati.in

महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, पुणे.

गणित इयत्ता ४ थी

₹ ३९.००

